

Αθήνα, 4 Ιανουαρίου 2021

Αρ. Πρωτ. 4/ΔΣ

**Προς:** Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κ. Κυριάκο Πιερρακάκη

**ΘΕΜΑ:** Νέα έκδοση πύλης [data.gov.gr](http://data.gov.gr)

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Επικοινωνούμε για να σας μεταφέρουμε σχόλια και προτάσεις για τη νέα έκδοση της εθνικής πύλης ανοιχτών δεδομένων [data.gov.gr](http://data.gov.gr), που ανακοινώθηκε τις προηγούμενες ημέρες και η οποία, σύμφωνα με το Ν.4727/2020 και τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, θα αποτελεί το κεντρικό σημείο συγκέντρωσης, αναζήτησης και διάθεσης των ανοιχτών δεδομένων που προσφέρει η ευρύτερη δημόσια διοίκηση.

Η νέα έκδοση της υπηρεσίας, που αντικατέστησε την αντικειμενικά ελλιπή, αλλά παρόλα αυτά χρήσιμη παλαιά έκδοση του [data.gov.gr](http://data.gov.gr), έχει το πλεονέκτημα της αισθητικής εναρμόνισης με τις υπόλοιπες ιστοσελίδες του ιστότοπου gov.gr. Όμως φαίνεται να έχει κάποιες ελλείψεις τις οποίες παραθέτουμε μαζί με προτάσεις μας για την επίλυσή τους. Επίσης, σύμφωνα και με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού υπάρχουν κατευθυντήριες αρχές (Κεφάλαιο 4), οι οποίες φαίνεται να μην έχουν ακολουθηθεί στην προκειμένη περίπτωση.

Το [data.gov.gr](http://data.gov.gr) δεν προσφέρει αρχεία δεδομένων για κατέβασμα/μεταφόρτωση, αλλά αποκλειστικά για προγραμματιστική χρήση μέσω APIs και μόνον αν έχει κάποιος

αιτηθεί και αποκτήσει API key. Προτείνουμε να προσφέρονται τα σύνολα δεδομένων μέσω ανοιχτών APIs και στις ακόλουθες 2 μορφές:

1. CSV για την εύκολη ανάλυση των συνολικών δεδομένων ανά dataset από φορείς εξοικειωμένους με στατιστικά πακέτα (εταιρείες, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, κ.ο.κ.).
2. JSON για τη διευκόλυνση ανάπτυξης εφαρμογών.

Τα δεδομένα δεν συνοδεύονται από άδεια χρήσης (π.χ. Creative Commons Attribution) με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η νόμιμη επαναχρησιμοποίησή τους από πολίτες και επιχειρήσεις για κάθε είδους εμπορική ή όχι δραστηριότητα. Η επιλογή του μη προσδιορισμού της άδειας χρήσης δεν επιτρέπει την παραγωγή προστιθέμενης αξίας από την επανάχρηση δημόσιας πληροφορίας. Προτείνεται σε κάθε σύνολο δεδομένων να υπάρχει αναφορά στην αδειοδότηση ή, εάν υπάρχει μία γενική άδεια με την οποία διατίθενται όλα τα δεδομένα του αποθετηρίου, τότε αυτή να αναφέρεται ρητά στη σελίδα του [data.gov.gr](http://data.gov.gr).

Δεν προσφέρονται μεταδεδομένα σύμφωνα με τη χρήση ενός ανοιχτού προτύπου<sup>1</sup> μεταδεδομένων. Τα μεταδεδομένα περιγραφής των προσφερόμενων δεδομένων είναι εξαιρετικά ελλιπή και δεν ακολουθούν κάποιο πρότυπο ανοιχτό σχήμα μεταδεδομένων με αποτέλεσμα να μειώνεται η δυνατότητα τεκμηρίωσης, αναζήτησης και σύγκρισης. Συγκεκριμένα προτείνεται η χρήση και πλήρη συμβατότητα με το πρότυπο DCAT-AP<sup>2</sup> καθώς πρόκειται για ανοικτό πρότυπο που βασίζεται στο W3C DCAT standard<sup>3</sup>, είναι το de facto standard αυτή τη στιγμή στην Ευρωπαϊκή Ένωση<sup>4</sup>, χρησιμοποιείται από τα portals των περισσότερων κρατών-μελών και από πολλά περιφερειακά και τοπικά portals, ενώ χρησιμοποιείται και στις ΗΠΑ<sup>5</sup>. Επίσης είναι το πρότυπο βάση του οποίου συλλέγει μεταδεδομένα από όλα τα εθνικά open data portals το [European Data Portal](http://European Data Portal)<sup>6</sup> κι άρα η χρήση του καθιστά το ελληνικό data portal άμεσα συμβατό με το Ευρωπαϊκό (και χωρίς περαιτέρω κόστη) ενώ υπάρχουν ήδη ανοικτές επεκτάσεις του προτύπου για να περιγράψουν με

<sup>1</sup><https://theodi.org/article/data-and-covid-19-why-standards-matter/>

<sup>2</sup>[https://ec.europa.eu/isa2/solutions/dcat-application-profile-data-portals-europe\\_en](https://ec.europa.eu/isa2/solutions/dcat-application-profile-data-portals-europe_en)

<sup>3</sup><https://www.w3.org/TR/vocab-dcat-2/>

<sup>4</sup><https://joinup.ec.europa.eu/collection/semantic-interoperability-community-semic/document/towards-open-government-data-ecosystem-europe-using-common-standards>

<sup>5</sup><https://resources.data.gov/resources/dcat-us/>

<sup>6</sup>[https://www.europeandataportal.eu/sites/default/files/dcat-ap\\_v1.1.pdf](https://www.europeandataportal.eu/sites/default/files/dcat-ap_v1.1.pdf)

μεγαλύτερη ακρίβεια στατιστικά<sup>7</sup> και γεωχωρικά δεδομένα<sup>8</sup> που υποστηρίζονται από την Eurostat και την ομάδα που είναι υπεύθυνη για την οδηγία INSPIRE αντίστοιχα.

Δεν προσφέρεται μια βασική λειτουργικότητα για ανοιχτές πύλες δεδομένων, αυτή της κεντρικής υπηρεσίας καταλόγου (catalogue service) που επιτρέπει σε τρίτα συστήματα να αναζητήσουν αυτόματα (harvesting, discovery) τα διαθέσιμα σύνολα δεδομένων. Συνολικά, ο σχεδιασμός της διάθεσης των δεδομένων θα πρέπει να ακολουθεί τις αρχές FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) που έχουν διατυπωθεί από την πρωτοβουλία GoFAIR<sup>9</sup>.

Η πύλη δεν διαθέτει Όρους Χρήσης που να περιγράφουν στους χρήστες τα βασικά στοιχεία και όρους για τη λειτουργία της, ενώ αν και κάνει αναφορά στη χρήση ανοιχτού λογισμικού, δεν παραθέτει δεσμούς προς το ίδιο το λογισμικό της (αποθετήριο).

Τέλος, επειδή τα ανοιχτά δεδομένα αποτελούν έναν από τους δείκτες που αξιοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη [DESI](#), η βελτίωση του οποίου αποτελεί στρατηγικό στόχο της χώρας, όπως αποτυπώνεται στο Ν. 4727/2020 και στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, ο εν λόγω υπο-δείκτης του DESI (5.a.5 Open Data) υπολογίζεται με βάση τον αντίστοιχο δείκτη (scorecard) του [European Data Portal](#). Αν και αυτή τη στιγμή στο European Data Portal εμφανίζεται το σύνολο των 1.782 συνόλων δεδομένων του παλαιού [data.gov.gr](#) που είχαν γίνει harvest, κατά την επόμενη εκτέλεση του harvester από το European Data Portal θα έχουμε μόλις 38 ανοιχτά σύνολα δεδομένων, δηλαδή μια μείωση περίπου 98%, με εξαιρετικά αρνητικές συνέπειες για τους σχετικούς δείκτες. Συνεπώς προτείνουμε μέσα στον Ιανουάριο να ενσωματωθούν τα δεδομένα του παλαιού data.gov.gr στο νέο, ή, εναλλακτικά, να λειτουργεί παράλληλα το παλαιό data.gov.gr μέχρι να ενσωματωθούν τα δεδομένα του στο νέο.

Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ) είναι στη διάθεσή σας ώστε να παρέχει την τεχνογνωσία που έχει αναπτύξει για τα ανοιχτά δεδομένα ως ελληνικός κόμβος του [Open Data Institute](#) και του [Mydata](#). Συγκεκριμένα μέσω του ODI έχουν εκπαιδευτεί και πιστοποιηθεί πέντε συνεργάτες της ΕΕΛΛΑΚ για να σχεδιάζουν, να υλοποιούν open data portals και να πιστοποιούν ανοιχτά σύνολα δεδομένων σύμφωνα

<sup>7</sup><https://joinup.ec.europa.eu/collection/semantic-interoperability-community-semic/solution/statdcat-application-profile-data-portals-europe>

<sup>8</sup><https://inspire.ec.europa.eu/good-practice/geodcat-ap>

<sup>9</sup><https://www.go-fair.org/fair-principles/>

με τα πρότυπα του ODI. Ο Οργανισμός έχει συνεργασία με το [ΕΔΥΤΕ](#) και έχει αναπτύξει ομάδες εργασίας για τις ανοιχτές τεχνολογίες στα περισσότερα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα της χώρας και παρακολουθεί τις διεθνές πρακτικές σε άλλες εθνικές πύλες ανοιχτών δεδομένων όπως στο [data.gov](#) και [data.gov.uk](#).

Σύμφωνα με τα παραπάνω κι εφόσον το επιθυμείτε, προτείνουμε να πραγματοποιηθεί συνάντηση ώστε να σας παρουσιάσουμε τις προτάσεις μας για την εθνική πύλη ανοιχτών δεδομένων ( [data.gov.gr](#) ).

Με ιδιαίτερη εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος ΔΣ  
Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ)  
Διομήδης Σπινέλλης